

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

จากการที่ในบทที่ 4 ได้วิเคราะห์ถึงปรากฏการณ์การกระจายอำนาจที่เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองแห่งไปแล้วย่อมทำให้เห็นปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นจุดอ่อนของการกระจายอำนาจที่ควรจะนำมาพิจารณาต่อไป และจากการศึกษาที่ผ่านมาโดยวิเคราะห์ตามสมมุติฐานของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ว่า “การกระจายอำนาจที่เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจมิได้กระจายสู่ประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลให้กลุ่มบุคคลบางพวกได้รับอำนาจและใช้อำนาจในการแสวงหาผลประโยชน์ที่มีอยู่” สำหรับในบทที่ 5 นี้จะสรุปถึง ผลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมด ซึ่งจะพิจารณาตามประเด็นสมมุติฐานที่ตั้งไว้ดังกล่าว

การกระจายอำนาจ คือการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองโดยการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่บริหารงานในท้องถิ่นแทนตน โดยประชาชนต้องทำหน้าที่คอยควบคุมดูแลและตรวจสอบการทำงานของตัวแทนของตนที่เลือกไปเข้าไป จึงอาจกล่าวได้ว่าอำนาจที่แท้จริงนั้นเป็นของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลถือว่าเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น

แต่อย่างไรก็ตามจากการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการกระจายอำนาจที่มีต่อโครงสร้างอำนาจท้องถิ่น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบขององค์การบริหารส่วนตำบลสองแห่งคือองค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้มและองค์การบริหารส่วนตำบลบางแคว พบว่าผลที่เกิดขึ้นจากการกระจายอำนาจนั้นมิได้เป็นไปตามเป้าหมายของการกระจายอำนาจ กล่าวคือประชาชนมิได้เป็นเจ้าของอำนาจอย่างแท้จริง ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มอำนาจเก่า คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอำนาจในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตำแหน่ง มิได้มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่จัดอยู่ในโครงสร้างอำนาจท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล แต่เดิมบุคคลเหล่านี้เคยเป็นผู้ที่มีอำนาจและอิทธิพลในท้องถิ่นมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานมาก่อนที่จะเกิดองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้น และภายหลังจากที่เข้ามาเป็นสมาชิกองค์การบริหาร

ส่วนตำบลแล้ว อำนาจและอิทธิพลของบุคคลเหล่านั้นก็ยังมียู่ และถือได้ว่าไม่ได้เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริงเนื่องจากไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

ส่วนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนส่วนมากก็จะเป็นคนที่มีความใกล้ชิด และมีความสัมพันธ์กับกลุ่มอำนาจเก่าที่กล่าวมาข้างต้น โดยที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มนี้จะเข้ามามีอำนาจในท้องถิ่นได้ โดยการแนะนำและการให้ความช่วยเหลือด้วยกลวิธีให้ได้รับการเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่าในบางพื้นที่มีผู้สมัครเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงคนเดียวหรือเพียงไม่กี่คน โดยที่ประชาชนทั่วไปไม่ได้ให้ความสนใจในการสมัครเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่อย่างใด ส่วนผู้ที่มาสมัครก็จะเป็นคนของกลุ่มอำนาจเก่าแทบทั้งสิ้น ประชาชนจึงไม่มีทางเลือกทำไ

ดังนั้นสมาชิกกลุ่มนี้จึงต้องตกอยู่ภายใต้ อาณัติของกลุ่มอำนาจเก่า ความสัมพันธ์ภายหลังที่สมาชิกมาจากการเลือกตั้งกับประชาชนในท้องถิ่นจึงมีน้อย และไม่คิดว่าตนเองเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นแต่ส่วนใหญ่กลับคิดว่าตนเป็นนายประชาชน หรือเป็นผู้ปกครองของประชาชน ส่วนประชาชนก็ต้องตกอยู่ในฐานะผู้ใต้ปกครอง ซึ่งเป็นแนวความคิดที่ตรงกันข้ามกับหลักการกระจายอำนาจที่ว่าคุณต้องเป็นผู้รับใช้ประชาชน ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นไม่ได้ใช้อำนาจที่ตนมีอยู่อย่างแท้จริง อีกทั้งยังไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง รวมถึงไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานในท้องถิ่น

ผลที่ตามมาก็คือพบว่าในองค์การบริหารส่วนตำบลมีการผูกขาดในการใช้อำนาจและอำนาจกระจุกตัวอยู่กับบรรดาผู้ที่มีอิทธิพลในท้องถิ่นเดิมอยู่แล้ว ซึ่งได้แก่ บรรดาเจ้าพ่อและลูกน้อง หรือกระทั่งพ่อค้า นายทุน ที่รับเหมาก่อสร้าง เป็นต้น และเมื่อบุคคลเหล่านี้สามารถเข้ามามีอำนาจในการบริหาร โดยชอบธรรมสิ่งที่พบตามมาก็คือเกิดการทุจริต คอร์รัปชัน และการกระทำผิดกฎหมายอย่างมาก โดยกลุ่มบุคคลที่พบว่ากระทำผิดกฎหมายมากที่สุดคือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอำนาจเดิมในท้องถิ่นอยู่แล้ว และพรรคพวก ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผล 2 ประการ คือ หนึ่งไม่มีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และสอง เจตนาทำให้ผิดกฎหมาย

และที่ปรากฏการณ์ที่ในการศึกษารั้งนี้พบเห็นมากที่สุดคือ ในการดำเนินโครงการพัฒนาต่างๆมักจะพบว่า มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามารับเหมา

ประมวลงานเอง หรือไม่ก็ให้บรรดาคนใกล้ชิด ญาติ พี่น้อง เข้ามาประมวลงานแทน นอกจากนั้นแล้วยังพบว่า ผลประโยชน์ต่างๆ ในองค์การบริหารส่วนตำบลก็เป็นสาเหตุหนึ่งอันนำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยกันเอง ซึ่งกรณีนี้จะเกิดขึ้นเมื่อเกิดความไม่เป็นธรรมในการแบ่งปันผลประโยชน์ ฝ่ายที่มีอำนาจในการบริหาร มักจะเป็นฝ่ายที่ได้รับผลประโยชน์ไป เช่น ค่าคอมมิชชั่น หรือที่วงการผู้รับเหมาเรียกกันว่า ค่าหัวคิว ในการรับเหมาก่อสร้างแต่ละครั้ง หรือไม่ก็ได้รับความช่วยเหลือทางด้านต่างๆ จากผู้รับเหมา เป็นต้น ส่วนฝ่ายที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารจะไม่ค่อยทราบถึงผลประโยชน์เหล่านี้ ทำให้เกิดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน มีการแบ่งกันเป็นฝักฝ่าย หรือบางคนก็หาประโยชน์ส่วนตัวเพียงลำพังเนื่องจากเป็นบุคคลที่มีอำนาจมาก หรือที่เรียกได้ว่าเป็นเจ้าพ่อในท้องถิ่น จนไม่มีใครสามารถทัดทานการกระทำนั้น ได้อีกทั้งสมาชิกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ก็เป็นลูกน้องของเจ้าพ่อที่เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคนดังกล่าว

ดังนั้นการกระทำเหล่านี้มีทางออกคือ การใช้ความเดือดร้อนของประชาชนเป็นข้ออ้างถึงโครงการในการพัฒนาต่างๆ ไปลงในหมู่บ้านหรือในพื้นที่ของตนเอง เพื่อที่ตนเองจะได้มีโอกาสเรียกร้องและรับผลประโยชน์จากผู้รับเหมา ผลที่ตามมาคืองบประมาณที่ใช้ในการพัฒนามีลักษณะกระจุกตัว ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคนใดมีอำนาจและอิทธิพลมากที่สุด และการพัฒนาเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง หรืออีกวิธีหนึ่งคือการพยายามผลักดันตัวเองเข้าไปเป็นกรรมการตรวจรับงาน เพื่อที่จะมีโอกาสต่อรองผลประโยชน์ต่างๆ จากผู้รับเหมา ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ ล้วนแต่จะส่งผลในแง่ลบต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น

จากการศึกษาเปรียบเทียบขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองแห่งพบประเด็นที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันดังต่อไปนี้

ประเด็นที่คล้ายคลึงกัน

1. บรรดาโครงสร้างอำนาจเป็นกลุ่มเดียวกันกับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งที่เป็นสมาชิกโดยตำแหน่งและ โดยการเลือกตั้ง ที่จะเป็นผู้ที่มีอำนาจและอิทธิพลเดิมอยู่แล้ว

2. ผู้ที่มีอิทธิพลอาศัยความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ในการช่วยชาวบ้าน เป็นสาเหตุให้บุคคลเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนจากท้องถิ่นมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน และฐานะคะแนนเสียงก็ทำให้การอุปถัมภ์กับชาวบ้านในหมู่บ้านของตน

3. ทั้งสององค์การบริหารส่วนตำบลมีการแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์โดยที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันนั่นคือ เมื่อมองในแง่มุมของการให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัว พบว่าเกิดการพยายามใช้อำนาจที่แต่ละคนมีอยู่หรือระหว่างกลุ่มอำนาจที่ผู้มีอิทธิพล โดยแต่ละกลุ่มหรือแต่ละบุคคลนั้นต่างที่จะพยายามแสดงอำนาจและอิทธิพลของตนออกมาเพื่อให้ผลประโยชน์ของตนเองได้รับการตอบสนองหรือเพื่อบรรลุเป้าหมายแห่งผลประโยชน์ของตน โดยการใช้อำนาจและหน้าที่ของตนเองที่มีอยู่ตามกฎหมายให้เป็นไปในลักษณะ ที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง โดยออกมาในลักษณะ โดยสรุปดังต่อไปนี้

3.1 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบางคนมีการรับเหมาก่อสร้างโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลเองทั้ง โดยทางตรงและทางอ้อม

3.2 สมาชิกได้ชักนำให้พรรคพวกเข้าของตนเข้ามารับเหมาและกินเงินเปอร์เซ็นต์ หรือเงินตามน้ำ หรือเงินคอมมิชชั่น

3.3. มีการแย่งโครงการพัฒนาต่างๆ ให้ลงในหมู่บ้านของสมาชิกผู้กุมอำนาจในการบริหารเพื่อสร้างความนิยมและฐานะคะแนนเสียง ให้กับประชาชนในหมู่บ้านของตน ทำให้การพัฒนาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีลักษณะที่เหลื่อมล้ำหรือไม่เท่าเทียมกัน และนำมาซึ่งความขัดแย้งในหมู่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเอง ดังเช่นทั้งสององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าบางพื้นที่ไม่มีการกระจายงบประมาณที่ใช้พัฒนา และมีการพัฒนาอย่างไม่ทั่วถึง เช่นการ

ตัดสินใจผ่านหมู่บ้านของตน การลงเขื่อนกั้นน้ำในหมู่บ้านของตน เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดจากภาพรวมอำนาจเหล่านี้จะอยู่ในมือของฝ่ายกรรมการบริหารทั้งสิ้น ส่วนสมาชิกที่อยู่ฝ่ายตรงข้ามก็จะไม่ได้มีบทบาท หรือผลงานลงในพื้นที่ของตน

4. การแข่งขันผลประโยชน์ส่วนใหญ่ยังคงอยู่กับฝ่ายคณะกรรมการบริหารมากกว่า ฝ่ายค้านหรือฝ่ายตรวจสอบ

5. ประชาชนและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสององค์การบริหารส่วนตำบลยังมีความไม่พร้อมและขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตน โดยที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่รู้สึกว่าตนเอง เป็นตัวแทนของประชาชนในตำบลแต่ตัวแทนของหมู่บ้านของตนเท่านั้น

ประเด็นที่แตกต่างกัน

1. การบริหารงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลกระทู้มล้ม จะมีลักษณะที่มีประสิทธิภาพมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางแฉม โดยสังเกตได้จากการบริหารงานต่าง ๆ ที่มีความเป็นระบบ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลกระทู้มล้มจะอยู่ใกล้เขตเมืองและมีความเจริญมากกว่า เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลกระทู้มล้มเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 และมีความเป็นรูปแบบที่ดี ทำให้ มีข้าราชการและนักการเมืองท้องถิ่นหลายระดับมาดูการทำงานกันมาก ส่วนที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางแฉมนั้นจะมีลักษณะแบบไม่ค่อยเป็นทางการ เช่นสังเกตได้จาก การบริหารงานในเรื่องต่างๆและการประชุมในแต่ละครั้งหรือในเรื่องการสั่งการในเรื่องต่างๆจะตกอยู่ในอาณัติของ นาย ก. (นามสมมุติ) นาย ก. เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตำแหน่งที่มีอิทธิพลมาก อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบางแฉมยังอยู่ในท้องถิ่นที่มีความเป็นชนบท และห่างไกล ความเจริญ และยังขาดการดูแลและการตรวจสอบจากหน่วยงานระดับอำเภอหรือระดับจังหวัดที่เพียงพอ ทำให้การบริหารงานออกมาไม่มีประสิทธิภาพตามหลักการที่ตั้งไว้

2. ถึงแม้การบริหารยังพบว่าทั้งสองแห่งนั้นตกอยู่ในมือของผู้ที่มีอิทธิพลแต่แตกต่างกันที่ องค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้มอำนาจหรืออิทธิพลในการที่จะสั่งการใด ยังอยู่ในมือของกลุ่มบุคคลโดยแบ่งเป็นสองกลุ่มคือ **กลุ่มของนาย ก.** (นามสมมุติ ซึ่งนาย ก. คือ หนึ่งในคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอำนาจเดิมในท้องถิ่นอยู่แล้ว) และ**กลุ่มที่เป็นฝ่ายคัดค้าน** โดยที่จะมีการรวมตัวกันอย่างชัดเจนนั่นคือ มีการรวมตัวกันระหว่างกลุ่มของฝ่ายกรรมการบริหารและฝ่ายค้าน โดยทั้งนี้มิวัตุประสงค์ในการรวมตัวกันเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่ม โดยหวังที่จะมีอำนาจในการต่อรองและเพิ่มความสำคัญในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของกลุ่มคนให้มากขึ้น แต่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางแฉมจะมีอำนาจอยู่ในมือของนาย ก.(นามสมมุติ) เพียงคนเดียวในการสั่งการใดๆ และบุคคลคนนั้นต้องการให้การสั่งการออกมาเป็นไปในลักษณะอย่างไร ผลการปฏิบัติงานก็จะออกมาแบบนั้น โดยปราศจากการคัดค้านจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคนอื่น เนื่องจากเกรงกลัวอำนาจและอิทธิพลของนาย ก. (นามสมมุติ) สมาชิกที่มีอิทธิพลคนดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

1.จากการวิจัยพบว่า กลุ่มบุคคลที่เข้ามามีอำนาจในการบริหารในหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนมากเป็นกลุ่มบุคคลที่ถูกจัดว่าอยู่ในชนชั้นนำและโครงสร้างอำนาจท้องถิ่น ถือเป็นบุคคลที่มีความกว้างขวางในท้องถิ่น มีความได้เปรียบทางด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมเหนือบุคคลโดยทั่วไป และไม่ได้มีความเป็นตัวแทนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มทางการเมืองของประชาชน เพื่อที่จะลงรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและได้เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง รวมถึงบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม

2.การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า มีการใช้อำนาจและอิทธิพลในการแสวงหาผลประโยชน์ที่มีอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งที่ผิดกฎหมาย และอาศัยช่องว่างของกฎหมาย ทั้งนี้เพราะหน่วยงานที่มีหน้าที่คอยควบคุมดูแล และกำกับองค์การบริหารส่วนตำบลปล่อยปละละเลยไม่เข้มงวด ดังนั้นจึงควรกำหนดนโยบาย

ให้หน่วยงานที่ควบคุมและดูแล องค์การบริหารส่วนตำบล เช่นในระดับอำเภอหรือจังหวัด ดูแลการบริหารงาน และการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีการดำเนิน การตามระเบียบ กฎ ข้อบังคับ และเป็นไปตามกฎหมายอย่างแท้จริง ตลอดจนมีการออกกฎหมายว่าด้วยการควบคุมและการป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่ เพื่อผลประโยชน์ของตนเอง (conflict of interest act) และมีกระบวนการการถอดถอนผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองท้องถิ่น และมาตรการตรวจสอบความประพฤติของนักการเมืองเหล่านี้ แม้ว่าในปัจจุบันเกิดแรงผลักดันที่จะให้มีการตรวจสอบการใช้อำนาจของทุก ฝ่ายในองค์การบริหารส่วนตำบล และแรงกดดันจากบทบาทของประชาชน รวมไปถึงการใช้สื่อมวลชนที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เปิดโปงเรื่องราวอื้อฉาวของนักการเมืองท้องถิ่นเหล่านี้ และเรียกร้องให้ประชาชนหันมาให้ความสำคัญกับการปกครองรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น ซึ่งคาดว่าจะช่วยทำให้กระบวนการบริหาร และคุณธรรมของนักการเมืองมีมาตรฐานทางการเมืองและเป็นบุคลากรทางการเมือง และเป็นรูปแบบการปกครองที่มีคุณภาพมากขึ้น

เพราะถ้าสภาพปัญหาดังกล่าวยังคงเกิดขึ้นก็ย่อมเป็นอุปสรรคต่อความสามารถทางด้านการบริหาร กล่าวคือ สมรรถภาพการทำงานของข้าราชการและนักการเมือง ย่อมเสื่อมลงตามลำดับ และกลายเป็นประเพณีการปฏิบัติราชการตามปกติไป นอกจากนี้ยังทำให้แผนการใหม่ๆในการบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลอาจจะไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ และยังคงสภาพการละเมิดกฎหมายต่อไป กล่าวคือ การมีคอร์รัปชั่นย่อมเปิดโอกาสให้มีการใช้อิทธิพล ที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมายทำให้กฎหมายคลายความศักดิ์สิทธิ์ลงไป

3. ประชาชนและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตน ทั้งนี้เนื่องจากการก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตั้งขึ้นมาจากสภาพตำบลที่มีความพร้อมในด้านงบประมาณเท่านั้น ส่วนความพร้อมในด้านอื่นๆ เช่นด้านความรู้ความเข้าใจของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชน ยังมีอยู่น้อยมาก ทำให้สมาชิกทั้งโดยตำแหน่งและที่ได้รับการเลือกตั้งมา ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจต่ออำนาจในการบริหารที่ตนมี ส่วนทางด้านประชาชนก็ไม่ได้มีการตรวจสอบการทำงานของสมาชิกที่ตนเลือกตั้งเข้าไปทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก

รวมถึงทัศนคติของคนในท้องถิ่นที่มีต่อพฤติกรรมการแสวงหาผลประโยชน์ หรือการคอร์รัปชันของนักการเมืองในท้องถิ่นของตนยังมีความเข้าใจที่ผิดพลาด เนื่องจากปัจจัยเกี่ยวกับทัศนคติของคนในท้องถิ่นทั่วไปเห็นว่าการแสวงหาผลประโยชน์ หรือการคอร์รัปชันเป็นเรื่องเล็กน้อยหรือเป็นเรื่องของธรรมดาแล้ว โอกาสซึ่งคอร์รัปชัน แล้วจะถูกจับกุมมาลงโทษก็มีน้อยมากและเป็นสาเหตุให้นักการเมืองท้องถิ่นเหล่านี้ คอร์รัปชันกันอย่างสบาย และหากทัศนคติของประชาชนและชนชั้นปกครองที่มีต่อการคอร์รัปชันว่า เป็นเรื่องธรรมดาแล้ว การที่จะออกกฎหมายวางโทษให้สูงหรือจัดตั้ง สถาบันต่าง ๆ มาป้องกันการคอร์รัปชันก็จะมีน้อยตามไปด้วย ซึ่งในเรื่องนี้จะเห็นได้ว่าเป็นผลสะท้อนมาจากระบบสังคมของประเทศนั่นเอง

ดังนั้นจึงควรมีการอบรมให้ความรู้ แก่ประชาชน และสมาชิกองค์การบริหาร ส่วนตำบล เพื่อให้ต่างฝ่ายต่างทำหน้าที่ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้ ปัญหาการคอร์รัปชันและปัญหาการบริหารงานเกิดความผิดพลาดน้อยลง

อย่างไรก็ตามการพัฒนาการทางการเมืองด้วยรูปแบบการปกครองตนเองโดยการกระจายอำนาจโดยการปกครองท้องถิ่นนั้น ไม่ควรจำกัดอยู่ที่แค่การปรับปรุงรูปแบบขององค์การปกครองท้องถิ่นแบบต่างๆรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็น องค์การปกครองท้องถิ่นตามนิยามของกฎหมาย คือเป็นนิติบุคคล มีงบประมาณเป็นของตัวเอง และอยู่ภายใต้สภา หรือคณะกรรมการ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล ที่มาจากการเลือกตั้งเป็นส่วนใหญ่ สิ่งเหล่านี้มีผลต่อชุมชนและการปกครอง ท้องถิ่นอย่างเทียบไม่ได้กับจริยธรรมของนักการเมือง ที่ควรมีความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นที่ตั้ง

4. อย่างไรก็ตามการพัฒนาที่แท้จริงจากการกระจายอำนาจในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล จะเกิดขึ้นหากชนชั้นนำหรือบรรดานักการเมืองที่เป็น โครงสร้างอำนาจของท้องถิ่นกลับไปสนใจการพัฒนาในชนบทพยายามกระจายทรัพยากรและการพัฒนาไปสู่ชนบทมากขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาด้านการศึกษา ข่าวสารและการ

ประกอบอาชีพเริ่มต้นจากการหันมาสนใจพัฒนากิจกรรมทางการเมืองในท้องถิ่น โดยทางหนึ่งโดยการช่วยกระจายข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์และการสร้างสรรค์ให้กับประชาชนอย่างกว้างขวางขึ้น และอีกด้านหนึ่งต้องพยายามจัดตั้ง องค์กรเอกชนสนับสนุน การทำงานของสถาบันทางการเมืองในท้องถิ่น และมีการ

กระตุ้นและระดมทุนจำนวนมากพอที่จะพัฒนาและใช้จ่ายในท้องถิ่นต่อไป ถึงจะเกิดการพัฒนาก็เป็นผลมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง